

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNĄŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

N° 148. — W Piątek dnia 28. Czerwca 1833.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 24. Czerwca.

J. K. M. Xiążę Następca tronu, przybył tu z Pomeranii.

Z dnia 25. Czerwca.

N. Pan raczył Cesarsko-Austryackiemu rzeczywistemu Tajnemu Radcy i Podczasemu, nadzwyczajnemu Posłowi i pełnomocnemu Ministrowi przy dworze naszym, Hr. Trautmannsdorf-Weinsberg, dać order Orła Czerwonego 1. kl.

Z dnia 26. Czerwca.

N. Pan raczył Tajnego Radcę sprawiedliwości i Dyrektora Sądu Ziemiańskiego i miejskiego w Brandenbурgu, Kuhlmeier, mianować Wiceprezesem Sądu wyższego krajowego w Kwidzynie.

kilku hersztów onego wraz z ich papierami przyaresztować. Twierdzą (za co my wszelako nie ręczymy), że rodzina Bonapartów wielki w uknuciu spisku tego miała udział. Onegdajsze wypadki w Montpellier i Perpignan zapewne są w ścisłej styczności z zaburzeniami w Piemoncie; podobnie też wygnańcy włoscy, członkowie osławionej Giovane Italia w Marsylii, która obrawszy sobie siedzisko w Rhodéz tam Trybunał potajemny krwi i zemsty na wzór Sądów tajnych wieków średnich ustanowiła, aby tych Włochów karać, którzy z przyczyny nieochotczego popierania sprawy liberalizmu, podejrzenie odszczępieństwa na się ściągnęli. Wyrzeczony wyrok tego Trybunału, jak wiadomo, w Rhodéz został wykonany. — W Piemoncie samym środki ostre nieco sfolgowano, kiedy po ujęciu główniejszych przywódców spisku niebezpieczeństwo, jak się zdaje, tymczasowo minęło.

Francya.

Z Paryża, dnia 16. Czerwca.

Monitor dzisiejszy obwieszcza prawo, wedle którego rząd francuzki pożyczkę grecką mającą być otworzoną, wspólnie z Rosyją i Anglią gwarantuje.

Dziennik Sporów donosi, że aby Marszałka Soult nieco przynajmniej pocieszyć w utraپieniu, którego doznaje z przyczyny napaści

Wiadomości zagraniczne.

Włochy.

Z nad granicy Sabaudyi, d. 12. Czerw.

(Z Gaz. Powsz.) — Za pomocą środków sprężystych bezzwłocznie użytych udało się rządowi, groźny i daleko rozgałżony spisek w Piemoncie i Sabaudyi przytłumić i

Pułkownika Bricqueville, wielu Deputowanych mu złożyło uszanowanie swoje; nawet Król w własnoręcznym piśmie oświadczył mu swój udział.

Gazeta ministeryalna *Journal de Paris* donosi dzisiaj (o wiadomości nam już zdarzeniu), że goeleta francuzka „la Mésange“, usiłując wpłynąć do Bosforu, przed zamkami Dardanelów przez trzy wystrzały z dział przyjętą została. Admiral Roussin, któremu okręt ten korespondencyje z Admiralem Hugon przewozić zwykł, żalił się na takowe postępowanie; Reis - Efendi miał mu oświadczyć, że uczynku tego bynajmniej nie chwali, i oraz przyrzec, że po osiągnięciu dokładniejszej wiadomości, da mu należytą satysfakcją.

Z dnia 17. Czerwca.

(Gaz. Vossa.) — Donoszą z Strasburga pod datą onegdajszą: Dowiadujemy się z wiarygodnych listów, że waleczny Generał polski Dembiński do Egiptu się udał, gdzie mu Mehmed Ali zaszczytną ofiarował posadę; wielu Polaków razem z nim do Alexandryi się wybrało. — Przed wyjazdem Generała wyszło jeszcze ostatnie dzieło jego o znajomości wypraw na Litwę; zapowiedziane oraz wydanie pamiętników życia jego.

Piszą z Bourges pod d. 14. m. b.: „Polacy w depocie tutejszym wysłali do Pana Odillon - Barrot, podczas pobytu jego w mieście naszym, deputacyą, która mu utrapienia wychodźców polskich w żywych kolorach opisała. Pan Odillon - Barrot przyrzekł, że się ile możliwości przyłoży do ulżenia im.

Pogłoski od kilku dni tu krążące, jakoby Marszałek Soult miał wziąć dymissyą, coraz większą zyskują pewność. (*)

A n g l i a.
Z Londynu, dnia 15. Czerwca.

Z Gravesend donoszą pod datą wczorajszą: „Skuner „Eugenia“ o 13 działach nanowo naprawiony, w najlepszym stanie, z amunicyą i zapasami każdego rodzaju i z osadą 75 żołnierzy, puścił się pod wodzą Kapitana Jerzego Wilson, dzisiaj zrana stąd do Porto. Żołnierze wybornie przyodziani, otrzymali byli z góry żołd na 2 miesiące. Majtkowie byli wszyscy zdrowi i czerstwi, większa część już świadoma marynarki i wysłużona. Uważamy (co uwagi godną), że liczba ludzi, która służywszy przez 18 miesięcy w Oporto i otrzymawszy dymissyą na „Constitution“ wróciła do nas do domu, znowu się usilnie starała o służbę i już przyjęto takich ochotników na pokład

„Eugonii.“ — Summa, którą agent Dom Pedra, P. King wojsku przybyłemu tu na statku „Constitution“ wypłacił, wynosiła przeszło 400 funt., a gorliwość, z którą ci wszyscy, którzy żołd swój tak regularnie odebrali, znowu się o służbę starają, dowodzi, że regularne płacenie największe przynosi korzyści. Kawaler de Limo, zostający w służbie Donny Maryi i inna znamienita szlachta odwiedzając w przeszły poniedziałek okręt „Eugenia“, zostali salwą 11 wystrzałów pozdrowieni. Mały ten skuner odznaczył się już pod wiedzą Kapitana Wilmot, kiedy dn. 10. Lipca r. z. po czterogodzinnej zaciętej walce, nieprzyjaciela z klasztoru La Serra wyparł. Tenże sam statek zabrał także fregatę „St. Joao Magnanimo“ z 350 ludźmi i 30,000 dolarami na pokładzie, która to summa właśnie między wojsko potem podzielona została. Fregatę zdobytą naprawiają obecnie, aby służyła sprawie Konstytucjonistów.

W Times czytamy, co następuje: „Warunki, pod któremi 1st przywileju towarzystwa Wschodnio - Indyjskiego ma być ponowiony, były już powszechnie znajome i w korespondencyach urzędowych ogłoszonych i na ostatnich posiedzeniach Izby Wschodnio - Indyjskiej, tak dokładnie roztrząsane, że wnioski Pana Grant i tak wyborna rozprawa jego o zmianach mających być zaprowadzonemi w systemacie dotychczasowym organizacji Indyjów, nie uczyniły tego wrażenia, któreby niemylnie były sprawiły, gdyby przedmiot ten był nowym. Każdemu już było wiadomo, że w zawiadującej Dyrekcyi z Laedenhall władza zwierzchnicza i handlowa nie mogła dłużej zostać połączona. Każdemu było wiadomo, że towarzystwo na przyszłość owę polityczną władzę, której bez niebezpieczeństwa złych skutków nie można było oddać w obce ręce, tylko jako depozytum zatrzymać powinno. Było już powszechnie znajomem, że handel z Chinami nie miał być dłużej monopolem, lecz cafe-mu handlującemu stanowi Anglii otworzony. Urządzenie względem dywidendów towarzystwa, zyskało już na posiedzeniach Izby Indyjskiej największą uwagę, nie wymagało więc dokładniejszego jeszcze wyświecenia; a ostatni punkt, bezpośrednio interesujący ludność kraju, t. j. kolonizacya indyjska, już był dawniej w główniejszych częściach uchwalony i wytłomaczony. Wszyscy ci, których sprawy Wschodnio - Indyjskie obchodzą, którzy jednak tyle czasu nie mają, aby arkuszowe czytać o nich akta, znajdując w treściwej mowie Prezesa Kontroli Indyjskiej dostateczne wyjaśnienie, Warunki dotyczące tej wewnętrznej organizacyi Indyjów, obszernie tam wytłuszczone,

(*) Zresztą ostatnie gazety paryżkie żadnych nie zawierają ciekawych wiadomości. (L'ordre regne à Paris.)

tehną duchem prawdziwego liberalizmu. Systemat sądowniczy, na ułomności którego nie bez przyczyny narzekano, ma być sprostowany i wszyscy krajowcy wschodnio-indyjscy, jakiegokolwiek bądź koloru, rodu i wyznania, mają otrzymać przystęp do każdego urzędu, równie jak Europejczycy.

Z dnia 18 Czerwca.

Stósownie do listów prywatnych z Lizbony pod dn. 6. m. b., umieszczonych w tutejszym Kuryerze, powątpiewano tam jeszcze o tém, czy się Don Carlos opuściwszy Lizbonę, istomie udał do Dom Miguela do Bragi, czy też do Koimbrzy, chociaż Krolewicz wedle odezw swojej do wojska, Xcia w Koimbrze oczekuje. „Też same listy, powiada Kuryer, donoszą, że cholera w Lizbonie okropnie zrządza spustoszenia, że narzekania rozpaczających coraz bardziej się wzmagają, że wszelako lekarzom zabroniono, rzeczywistą ilość przypadków śmierci i zastabienia ogłaszać. W samej dzielnicy parafialnej Graca pochowano w przeciągu 6 tygodni 700 osób, równie tyle na cmentarzu Ajudy. Ogółem pomór już sprzątnął 7000 ofiar. W warowni St. Juliao jest śmiertelność tak wielka, że załoga tamieczna do pełnienia służby dzienniej nie wystarcza; a na stronie południowej Tagu pułk 2gi piechoty, jeden z najpiękniejszych pułków portugalskich, tak okropniej doznał straty, iż nie mógł więcej wystąpić na parady. „Rainha da Portugal“ o 74 działach, okręt wybornie zbudowany, bynajmniej jeszcze nie gotów, aby wyjść pod żagle i wąpią bardzo, czy usiłowania robotników, naprawą onego zatrudnionych, w taki go wprawić potrafią stan, aby mógł w czasie wyznaczonym wypłynąć z Tagu.“

Tenże Kuryer donosi o stanie spraw w Porto, co następuje: „Wedle wszystkich nas dozłych wiadomości spodziewać się powinniśmy, że spory portugalskie wkrótce do końca dojdą. Wice-Admiral Sartorius jest bardzo słaby. Głoszono, że Kapitan Napier d. 8. albo 9. naczelnie dowództwo nad flotą obejmie; chciano oraz do wojsk znajdujących się już na pokładzie statków parowych dołączyć dobrany korpus, aby na północ albo na południe w tyle stanowiska Miguelistów nowe rozpocząć działania; wydłamy więc słusznie wkrótce stanowczych wypadków. Niekłóre niesnaski, zachodzące w Porto, w chwili, kiedy poczta odchodziła, już były załatwione, i czytaliśmy listy pod dn. 6. i 7. m. b., w których najlepszą sobie obiecują przyszłość. Markiz Palicella zaraz po przybyciu swojemu odbył konferencyą z Hr. Saldanha i obydwu w tém się porozumieli, że obecnie wszystkie osobiste kłótnie usuną

i w ściślejszej zgodzie żyć i działać potrzeba. Na dejsie statków parowych z żołnierzami, w umyśle wojska dotychczas w obrębie miasta ścięzionego, bardzo pomyslną sprawiło odmiang i nowem ich ożywiło mężstwem. Zręczny mechanik ułat z dzwonów klasztoru jednego przesłiczny moździerz, a na kruszcu dalej zbywać nie będzie, kiedy wszystkie klasztory w całej Portugalii znieść postanowiono.“

OBWIESZCZENIE.

Podajemy niniejszém do publicznej wiadomości, iż do wydzierżawienia dobr Obrzy w powiecie Babimostskim nowy termin licytacyjny na dzień 1. Lipca r. b.

wyznaczonym został.

Poznań, dnia 19. Czerwca 1833.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

OBWIESZCZENIE.

Wieś Sierosław do Pułkownika Ur. Józefa Neymann należąca, w powiecie Poznańskim położona, od S. Jana b. r. na trzy lata najwięcej dającemu zadzierzawioną być ma.

W tym celu wyznaczonym został termin

na dzień 29. Czerwca r. b.

przed południem o godzinie 11, przed Sędzią Ziemiańskim Brückner w naszej Izbie stron, na który ochotę dzierzawy mających z tém oznajmieniem wzywamy, iż warunki w Registraturze naszej przejrane być mogą.

Poznań, dnia 23. Czerwca 1833.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Folwark wieczysto-dzierzawny Nieslabin, do pozostałości Ur. Bonifacego Drwęskiego należąca, w powiecie Szremskim położony, na 3 lata od S. Jana r. b. aż do tego czasu w r. 1836, w terminie

dnia 1. Lipca r. b.

zrana o godzinie 10, przez Deputowanego Ur. Konsyliarza Sądu Ziem. Hebdmann, publicznie ma być zadzierzawiony.

Ochotę mający dzierzawienia wzywają się, aby się na tym terminie stawili z oświadczeniem, iż najwięcej dający kaucyą 300 tal. w kaurancie lub papierach państwa albo w listach zastawnych W. X. Poznańskiego złożyć winien i że reszta warunków w terminie obznajmione zostaną. Przybiecie należy do potwierdzenia podpisanego Sądu Ziemiańskiego.

Poznań, dn. 24. Czerwca 1833.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

WYDZIERZAWIENIE.

Do wydzierżawienia dobr Węgry Części I. Wawroszczyzna zwanej, do pozostałości po Waleryanie i Maryannie małżonkach Węgieńskich należących, w powiecie Odolanowskim

położonych, na trzy lata, począwszy od Sgo Jana r. b., wyznaczylismy nowy termin na dzień 6. Lipca r. b. rano o godzinie 10. przed Deputowanym Ur. Neubaur Assessorem, w naszym posiedzeniu sądowym, na który ochotę dzierżawienia mających z tē nadmienieniem zapożyczamy, iż warunki każdego czasu w Registraturze naszej zajrzane być mogą.

Krotoszyn, d. 20. Czerwca 1833.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Z polecenia Kró. Sądu Ziemiańskiego tutejszego, przez podpisanego efekta pozostałe po zmarłym Samuelu Efraimie Hoffmann płócienniku,

dnia 5. Lipca r. b.,

w Zdunach publicznie sprzedane być mają.

Efekta takowe składają się z mebli, sprzętów domowych, narzędzi płóciennickich, z garderoby, osobliwie zaś z różnego płótna nowego. Chęć kupienia mający, w zamieszkaniu zmarłego, o godzinie 10. zrana stawić się ze chęcią.

Krotoszyn, dnia 18. Czerwca 1833.

Referendaryusz Sądu Ziemiańskiego,
H o r n.

Aukcja książek.

W dniu 1. Lipca r. b. i dni następnych, zawsze od godziny 9. do 12., sprzedawać będę w bibliotece JW. Hrabi Raczyńskiego w Poznaniu na placu Wilhelma, drogą publicznój licytacji, znaczną ilość książek w języku niemieckim, polskim, łacińskim, francuskim, angielskim i włoskim. Katalog może codziennie od godziny 5. do 7. wieczorniej w bibliotece Raczyńskich być przejrzanym.

Poznań, dnia 2. Czerwca 1833.

Castner,

Król. Kommissarz aukcyjny.

A U K C Y A.

W środę d. 3. Lipca r. b. i dni następnych, zawsze po południu od godz. 2., sprzedawać będę w Hotelu Saskim przy Wrocławskiej ulicy drogą publicznój licytacji nowe meble, składające się z zwierciadeł, stołów, krzeseł, sof, komód, szaf, biarków i t. d., jakoteż różne wina czerwone francuzkie, Jamaika rum, gdańskie likiery i porter w butelkach, niemniej kilka funtów zielonej herbaty.

Poznań, dnia 27. Czerwca 1833.

Castner,

Król. Kommissarz aukcyjny.

Prześwietnej Publiczności mam honor skład win moich francuzkich, białych i czerwonych w rozmaitych gatunkach, szampańskiego, bur-

gońskiego, węgierskiego, reńskiego, hiszpańskiego, wszystkie z lat przedniejszego zbioru, jakoteż rum Jamaika i arak de Goa, najumiętniej polecić, zapewniając przy rzetelniej i skorzej posłudze najumiarkowańsze ceny.

Poznań, dnia 25. Czerwca 1833. roku.

J. D. Weidner,

przy ulicy Górnej Nr. 111.

Dwie dorosłe corki przystojnej bardzo licznej familii, poszukują umieszczenia jako gospodynie albo pomocnice w gospodarstwie domowym. Uważają bardziej na dobre obchodzenie się z niemi, niż na wysokie zasługi. Państwow na to zważając, udzieli P. Gumprecht kupiec w Rynku Nr. 50. bliższą wiadomość.

Dobra w powiecie Poznańskim położone, zupełnie odseparowane, a opatrzone dostatecznym inwentarzem, wybudowane, mające 700 wierteli wysiewu, w czteropolowe gospodarstwo urządzone, są do wypuszczenia w dzierżawę na 3 do 6 lat, a to z wolnej ręki. Bliższą wiadomość można powziąć w domu pod Nrem 236. na Wrocławskiej ulicy na pierwszym piętrze.

UW I A D O M I E N I E.

Dominium w wsi Małej Goślinie pod miastem Murowaną Gośliną położonej, ma do sprzedania byka tyrolskiego, krów kilka, koni cztery fornalskie i niektóre sprzęty gospodarskie.

Świeży porter angielski, przednią oliwę prowancą, różne gatunki zagranicznego sera, bardzo dobrą paryżką i dysseldorską musztardę, nader piękne soczyste cytryny menseskie, jako też słodkie apelryny ponsowego koloru tak skrzyniami, jako też pojedynczo w cenach najumiarkowańszych, niemniej świeże zielone pomarańcze po 9 gr. polsk. poleca

Handel korzenney i owoców włoskich

J. H. Peisera,

w narożniku Jezuckiej i

Wodnej ulicy.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierow i pieniędzy.

Dnia 25. Czerwca 1833.	Papierami	Gotowizną
Oblig długi państwa . . .	97	96½
Oblig bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	98	97½
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	—	100½
Wschodnio-Pruskie	—	99½
Szląskie	—	106½